

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag van de vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op 9 juni 2020

Griffie commissies Bestuur en Onderwijs
Bouwbegeleidingscommissie
R. Konings

Aanwezige leden: mevrouw Tellegen (commissievoorzitter, VVD), de heer Kops (PVV), de heer Van der Molen (CDA), de heer Van den Nieuwenhuijzen (GL), mevrouw Kuiken (PvdA), de heer Öztürk (DENK), de heer Dronkers (namens de OR), mevrouw De Vries en de heer Roza (namens het fractiepersoneel), mevrouw Tielens-Tripels en mevrouw Nollen (namens het ambtelijk personeel)

Aanwezige adviseurs: mevrouw Roos (Griffier), de heer Van Rhijn (directeur huisvesting en financiën van de Tweede Kamer), de heer De Bruijn (integraal adviseur), de heer Van Noord (architect), mevrouw Wouters (projectleider renovatie van de Tweede Kamer), de heer Unger (programmadirecteur renovatie van het RVB) en de heer Kuijpers (architect van het RVB).

*Griffier: mevrouw Konings
Adjunct-griffier: mevrouw Burger*

Afwezig met bericht van verhindering: de heer De Groot (D66) en mevrouw Beckerman (SP).

ALGEMEEN

1. Opening en mededelingen

De commissievoorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom bij deze bijzondere vergadering, waarin de architecten het volledige functionele deel van het Voorlopig Ontwerp (FVO) voor de renovatie aan de BBC zullen presenteren.

2. Conceptverslag BBC-vergadering van 26 mei 2020

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Terugkoppeling Presidium

In de vorige vergadering heeft de BBC gesproken over de uitkomsten van het werkplekonderzoek. Inmiddels is er een conceptadvies aan het Presidium opgesteld, waarin onder andere de zorgen van de BBC over de ruimtebehoefte van de Tweede Kamer worden verwoord. Dit stuk wordt deze week per mail ter instemming aan de BBC voorgelegd, zodat alle aandacht vandaag uit kan gaan naar de presentatie van het functionele deel van het Voorlopig Ontwerp.

RENOVATIE

4. Presentatie functionele deel van het Voorlopig Ontwerp door Pi de Bruijn en de deelarchitecten

Pi de Bruijn en de deelarchitecten presenteren het functionele deel (het bouwkundige deel; "wat je kunt zien") van het Voorlopig Ontwerp. Er worden in totaal 47 bouwkundige ingrepen voorgesteld. Het integrale Voorlopig Ontwerp (VO) bestaat naast het functionele deel ook uit een technisch deel, dat na de zomer gereed zal zijn. Dat gaat o.a. over het binnenklimaat, ICT en brandveiligheid.

De BBC-leden krijgen een exemplaar van het ontwerpboek uitgereikt. Conform eerder gemaakte afspraken mogen zij het boek laten zien aan collega's om met hen van gedachten te wisselen, maar het is niet de bedoeling dat de inhoud verder wordt gekopieerd of verspreid. Het is bedoeld voor intern gebruik.

Tijdens de presentaties lopen de architecten de voorgestelde ingrepen per gebouwdeel door. De BBC-leden stellen vragen en komen met opmerkingen. Aan de hand van deze bespreking stelt de BBC vervolgens een advies op aan het Presidium.

Hieronder worden per gebouwdeel (en per ingreep) de belangrijkste opmerkingen van de BBC-leden weergegeven.

Algemene opmerkingen ten aanzien van het functionele VO:

- Meerdere leden geven aan dat ze het prettig zouden vinden als de ramen van de gebouwen na de renovatie nog steeds open kunnen. Er vindt nog een nadere afweging plaats over de vraag in welke mate de ramen open moeten kunnen of niet. Dit komt op een later moment terug.
- Er worden diverse vragen gesteld over de hoeveelheid en inrichting van sanitaire voorzieningen. Daarop kondigt de projectleider Renovatie van de Tweede Kamer aan dat er nog een aparte notitie komt over het sanitair. Dit komt op een later moment terug.
- Naar aanleiding van vragen over de toegang tot de binnenplaats (*Cour*) van gebouw J meldt het RVB dat er nog een apart Voorlopig Ontwerp voor de buitenruimtes van het gehele Binnenhof-complex wordt opgesteld waarin rekening wordt gehouden met de wens om de binnenplaatsen toegankelijker te maken. Dit komt ook op een later moment terug.
- Een BBC-lid vraagt aandacht voor de materiaalkeuze voor de inrichting van het hele gebouw, omdat deze heel bepalend is voor de manier waarop mensen het gebouw beleven. Dit wordt erkend en komt terug in het Definitief Ontwerp.
- De projectdirecteur van het RVB geeft aan dat het totaal van de ontwerpen niet binnen het door de Tweede Kamer vastgestelde budget past. De architect van het RVB vult aan dat het voorliggende FVO een tussenproduct betreft waarbij de integratie van de techniek nog plaatsvindt. Met het integraal VO (na de zomer) ontstaat een compleet overzicht waarop kan worden gestuurd. De commissievoorzitter concludeert dat de BBC kennis kan nemen van deze informatie, maar dat het aan de vaste commissie Binnenlandse Zaken is om hier eventueel iets van te vinden.

Gebouw N, architect: Pi de Bruijn

Voorafgaand aan zijn presentatie bedankt de heer De Bruijn het Rijksvastgoedbedrijf, de Tweede Kamer en de architecten voor de mooie samenwerking die tot het functioneel Voorlopig Ontwerp heeft geleid. Hij benoemt ook de actieve input van de gebruikers van de Kamer tijdens het ontwerpproces.

Dhr. De Bruijn licht eerst zijn structuurvisie toe. Met zijn ontwerp voor de Nieuwbouw wil hij de Kamer een nieuw hart geven, een plek waar politiek, pers en publiek samenkomen. Het gebouw moet deze interactie faciliteren.

Ingrep N1 – Huisentree (aan het Plein)

- Een BBC-lid wijst op het eerder besproken uitgangspunt dat de scanstraat minder prominent in het zicht zou komen. De architect geeft aan dat daar rekening mee is gehouden door shutters voor de glazen afscheiding op te hangen en er zo nodig ook nog aanvullende mogelijkheden zijn. Ook worden nieuwe scantechnieken verkend waarbij het niet meer nodig is schoenen en riem uit te doen bij de scanstraat, wat de noodzaak tot meer privacy bij de scanstraat deels wegneemt.

Ingrep N2 – Multifunctionele ruimte begane grond

- Diverse BBC-leden prijzen de oplossing.
- Een BBC-lid vraagt of er afstemming met ProDemos heeft plaatsgevonden over de voorgestelde multifunctionele ruimte. De architect geeft aan dat dit gesprek gepland wordt.

Ingrep N4 – Ledenrestaurant

- Een BBC-lid merkt op dat het sanitair en het restaurantgedeelte goed van elkaar gescheiden moeten zijn.
- De BBC-leden benadrukken het belang van het balkon. Dat wordt vaak gebruikt om even wat frisse lucht te krijgen tijdens of na debatten. Voor veel Kamerleden (die vaak hele dagen binnen in het gebouw verblijven) vervult het een belangrijke functie. Het balkon heeft volgens de BBC ook een zekere charme, die wordt versterkt doordat je het balkon vanuit het Ledenrestaurant kunt betreden.

Ingrep N5 – Pleinrestaurant

- Over het voorgestelde zitgedeelte voor ontmoeting, informele bespreking en lunch merkt de BBC op dat de inrichting een setting moet creëren met een zekere mate van privacy, zodat deze ruimte daadwerkelijk gebruikt kan worden voor het voeren van overleg. Ook zou het handig zijn als je deze ruimte van twee kanten kunt betreden. De projectleider Renovatie Tweede Kamer meldt dat dat inderdaad het geval is. De architect geeft aan dat de precieze inrichting nog verder uitgewerkt moet worden in een volgende fase.
- De BBC vraagt of er voldoende zitplaatsen blijven. Een aantal leden is daar nog bezorgd over. De ontwerpers geven aan dat hierover goed is nagedacht en dat er veel is overlegd met de mensen van het Restaurantbedrijf, die positief zijn over dit concept en ontwerp.
- De commissievoorzitter vraagt om een nadere toelichting op het nieuwe restaurantconcept om een beter beeld te krijgen van of en hoe het in de praktijk gaat werken.

Ingrep N6 – Schepelhal

- Een BBC-lid vraagt naar de 'dode arm' van de Schepelhal (het gedeelte dat geen deel uitmaakt van de looproute van de Statenpassage naar gebouw A/de Oude Zaal). De architect geeft aan dat hier nog een nadere invulling voor gevonden moet worden.
- De BBC vindt de oplossing met een brede trap in plaats van de huidige roltrappen heel mooi. Dit komt de bereikbaarheid van de Oude Zaal ten goede.

Ingrep N8 – Publieksentree

- De BBC spreekt haar bewondering uit voor het ontwerp voor de publieksentree.
- Een BBC-lid vraagt of de entree voldoende ruimte biedt; de projectleider Renovatie van de Tweede Kamer geeft aan dat er veel ruimte is om bijvoorbeeld meerdere schoolklassen naast reguliere bezoekers binnen op te vangen en dat daar een studie naar is gedaan.
- Een BBC-lid vraagt naar de veiligheidsaspecten. De architect geeft aan dat van alle ontwerpen die op tafel hebben gelegen, dit ontwerp door experts als meest veilig is beoordeeld (in verband met de opvang van de bezoekers 'buiten' het Tweede Kamergebouw).
- Ook wordt gevraagd naar een toiletvoorziening vóór de scanstraten ten behoeve van bijvoorbeeld mindervalide bezoekers. Die zit nu niet in het ontwerp. De ontwerpers willen dit nogmaals onderzoeken.
- Een BBC-lid vraagt of er al gesprekken met betrokken partijen, zoals de gemeente, hebben plaatsgevonden over de publieksentree op deze locatie en hoe die gesprekken lopen. Een BBC-lid merkt op dat dit voor de stad ook een goede

oplossing is, omdat zo het zicht op de omliggende panden vrij blijft. De architect van het RVB licht toe dat in het traject richting aanvraag van de omgevingsvergunning met veel partijen (bijvoorbeeld de Welstands- en Monumentencommissie en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) vooroverleg plaatsvindt met als doel de aanvraag soepel te laten verlopen. In reactie op de vraag bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat aan de uitvoering van de publieksentree diverse risico's kleven, omdat het een ondergronds bouwwerk betreft in een middeleeuws, binnenstedelijke omgeving. Het gaat dan om zaken als archeologie, kabels en leidingen, grondwaterbezwaar en de bomen. Bovendien bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat deze variant van de publieksentree voor de gemeente nog geen gelopen race is. De directeur van de Tweede Kamer stelt dat dit ontwerp de beste optie is, de andere opties leiden tot concessies ten aanzien van veiligheid en functionaliteit.

Ingrep N9 – Expeditie

- De BBC wijst erop dat Kamerbewoners in de omringende gebouwen nu geluids- en stankoverlast ervaren van vrachtwagens die komen laden en lossen. Dit is een belangrijk aandachtspunt. De architect licht toe dat de inrichting van de buitenruimte rondom de expeditie het probleem deels kan verhelpen, evenals afspraken over de tijdstippen van laden en lossen. Het is ook de bedoeling dat alle containers uit het zicht worden opgeslagen.

De BBC is positief over het ontwerp voor gebouw N. Zij overweegt in het advies naar het Presidium aandacht te besteden aan het balkon, de inrichting van het Pleinrestaurant, de Publieksentree en de overlast van de expeditie.

Gebouw H, architecten: Eric van Noord en Camiel Berns

Ingrep H1 – Voorgevel

- De BBC-leden vinden het een mooi ontwerp.
- Een BBC-lid vraagt of de balkons toegankelijk zijn.

Ingrep H2 – Achtergevel

- De BBC vindt het een mooi ontwerp, o.a. omdat de integratie tussen gebouw H en de Statenpassage wordt verbeterd en de Statenpassage levendiger wordt.

Ingrep H3 – Grote commissiezaal

- De commissievoorzitter geeft aan de gekozen oplossing prachtig te vinden. Diverse BBC-leden beamen dit.
- Een BBC-lid vraagt of de zaal niet andersom ingericht kan worden, zodat de commissieleden niet met hun rug naar de Statenpassage zitten maar daar juist op uitkijken. De architect geeft aan dat dit nog nader kan worden bestudeerd.
- De BBC informeert of de vergaderzaal ook aan de andere kant van de Statenpassage ingepast zou kunnen worden. De architect geeft aan dat dit bouwtechnisch een veel grotere ingrep en dus kostbaar zou zijn vanwege de grote kolom die daar in de weg staat.

Ingrep H4 – Statenlokaal

- Een BBC-lid vraagt zich af of er in de Statenpassage voldoende zitplekjes komen om (in)formeel/privé-overleg te voeren met externen. Er zouden bijvoorbeeld rustige plekjes richting de Pleinkant van de Statenpassage geplaatst kunnen worden. De commissievoorzitter geeft aan dat de wens van rustige zitjes inderdaad eerder is geuit. De exacte inrichting van de zitjes is nu indicatief en komt terug bij de verdere uitwerking in het Definitief Ontwerp.

Ingrep H5 – Nieuwspoort

- Nieuwspoort is tijdens de vorige BBC-vergadering al uitvoerig besproken. De BBC kan zich goed vinden in de voorgestelde oplossing. De projectdirecteur Renovatie Binnenhof van het RVB geeft aan het ontwerp tot stand is gekomen in goed overleg met Nieuwspoort, maar dat de Raad van Toezicht van Nieuwspoort daar formeel nog mee moet instemmen.

Ingereep H6 – Entrees vanuit N

- De BBC vraagt naar de afweging om de ministerskamer op de huidige plek te handhaven. De projectleider Renovatie van de Tweede Kamer geeft aan dat er naar andere locaties is gezocht, maar dat dit alles afwegende de meest gunstige plek is (met name i.v.m. de ligging ten opzichte van de plenaire zaal).
- In het verlengde daarvan spreekt de BBC over de ambtenarenkamer. Die is nu te klein, waardoor ministeries vaak andere vergaderzalen gebruiken, zoals de Marcus Bakkerkamer.
- Een BBC-lid stelt voor om het kleine kamertje bij de doorgang tussen gebouw H en gebouw J weg te halen, zodat daar meer ruimte ontstaat bij de trap. De architect wil deze mogelijkheid onderzoeken.

Ingereep H7 – Algemene voorzieningen

- De commissievoorzitter merkt op onder de indruk te zijn van de plannen.

De BBC is positief over het ontwerp voor gebouw H. Zij overweegt in het advies naar het Presidium aandacht te besteden aan de inrichting van de grote commissiezaal, de inrichting van de het Statenlokaal en het kleine kamertje bij de doorgang tussen gebouw H en gebouw J.

Gebouw J, architect: Gijsbert van Hoogevest

Ingereep J4 – CIP

- De commissievoorzitter vraagt wat er gebeurt met de werkplekken die hier komen te vervallen, en met het aantal vierkante meters aan kantoorruimte voor de Kamer als geheel. De architect van het RVB licht toe dat het aantal vierkante meters aan kantoorruimte voor de Kamer als geheel in het voorliggende ontwerp per saldo overeenkomt met de huidige situatie. Per gebouw zullen er wel veranderingen zijn. De nieuwe technische installaties vragen veel ruimte, elders wordt er juist weer nieuwe kantoorruimte toegevoegd.
- Een BBC-lid complimenteert de architect met de voorgestelde oplossing. Hij geeft aan dat de huidige werkplekken qua akoestiek niet prettig zijn en dat het een heel goed idee is om het CIP hier te situeren.

Ingereep J5 – Overzicht ontmoetingsplekken, pantry's en koffiepunten, repropunten, toiletten

- Een BBC-lid vraagt of de aansluiting tussen gebouw J en H op de eerste verdieping verbeterd wordt. De architect geeft aan dat daar nu niet in is voorzien; het zit niet in de opdracht. De trap zou wel verbeterd kunnen worden, maar het hoogteverschil zal altijd blijven.
- De commissievoorzitter vraagt aandacht voor het lawaai van grote groepen bezoekers die door de gangen naar de Handelingenkamer te lopen. De architect geeft aan dat het plaatsen van compartimenteringspuien in het kader van de brandveiligheid dit probleem deels oplossen. Dit punt heeft nog nadere uitwerking. Het ontwerp voor de Handelingenkamer is op dit moment nog niet helemaal gereed.

Ingereep J6 – Ontmoetings- en overlegkamer begane grond

- Naar aanleiding van vragen over de toegang tot de binnenplaats (*Cour*) meldt de architect van het RVB dat er nog een apart Voorlopig Ontwerp Buitenruimte voor het hele Tweede Kamercomplex komt (zie pagina 2 van dit verslag).

Ingereep J7 – Indeling derde verdieping

- Een BBC-lid merkt op dat er op de derde verdieping een klein kamertje is met als bijnaam 'het Hemeltje' en dat hij het leuk zou vinden dat deze, vanwege de historie, zou blijven bestaan. Dit is ook het geval.
- Een BBC-lid weet uit ervaring dat het op de derde verdieping van J in de zomer onaangenaam warm kan worden. De architect meldt dat dit met de komst van installaties wordt opgelost.
- De commissievoorzitter geeft aan de voorgestelde combinatie tussen heel oud en heel modern (op zolder) bijzonder indrukwekkend te vinden.

De BBC is positief over het ontwerp voor gebouw J. Zij overweegt in het advies naar het Presidium aandacht te besteden aan de trapaansluiting tussen gebouw H en J op de eerste verdieping.

Gebouw C, architect: Sander Nelissen

Ingrep C1 – Entrees en verbindingen

- Ten aanzien van de voorgestelde verbinding tussen gebouw C en gebouw K op de begane grond (het dichtmaken van het poortje door middel van glas) vraagt een BBC-lid of dit wel noodzakelijk is in het kader van sober en doelmatig. De projectleider Renovatie van de Tweede Kamer geeft aan dat het geen dure ingreep is, de doorgang zit er al, en dat via deze verbinding ook de tuin wordt ontsloten. Het heeft dus een dubbele functie.
- De commissievoorzitter brengt in dat het leuk zou zijn om tijdens rondleidingen het Torentje te kunnen laten zien vanaf verdieping 1 van de Nieuwbouw. De gele ruitjes op de verbinding op de eerste verdieping van gebouw C blokkeren nu het uitzicht. Het zou aardig zijn (maar niet per se nodig) om deze te vervangen door gewoon glas tenzij dit op architectonische bezwaren stuit. De architect geeft aan dat hij hiernaar wil kijken.
- Voorts vraagt een BBC-lid of als gevolg van de voorgestelde verbinding tussen gebouw C en gebouw K de expeditie zichtbaar wordt vanaf de begane grond Nieuwbouw. Zal dat niet voor een rommelig beeld zorgen als je de verbinding maakt? De architect geeft aan dat dit niet het geval is, omdat de expeditie onder de grond verdwijnt.

De BBC is positief over het ontwerp voor gebouw C.

Gebouw K, architect: Sander Nelissen

Algemeen:

- De commissievoorzitter merkt op dat ze het mooi vindt dat de oude details uit gebouw K beter zichtbaar worden.

Ingrep K3 – Entrees en ontmoeten

- Een BBC-lid merkt op dat het ontwerp voor de aansluiting tussen de gebouwen N, K en C een enorme verbetering is ten opzichte van de huidige situatie, waarin je via een rommelige entree het gebouw binnenkomt. Daarmee is iedereen het eens.

Ingrep K4 – Dakverdieping

- De BBC spreekt haar bewondering uit voor het voorstel.
- De commissievoorzitter vraagt of deze ruimte ook als fractiekamer voor een grote fractie ingericht kan worden. Dat is het geval.
- Meerdere BBC-leden hebben twijfels bij de hoogte van de ramen en het gebrek aan uitzicht. De zichtlijnen zijn verbeterd ten opzichte van de huidige situatie, maar het geeft alsnog een wat opgesloten gevoel. De architect brengt in dat geprobeerd is een compromis te zoeken tussen gebruik en wat nog acceptabel is voor de Rijkdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) wat betreft hoogte van het dak. Het lijkt de BBC goed om de alternatieven (nogmaals) te onderzoeken. Dit probleem speelt overigens alleen als de ruimte als kantoorruimte wordt gebruikt, en niet zozeer als de ruimte als fractiekamer wordt gebruikt.
- Een BBC-lid vraagt waarom ervoor is gekozen de werkruimtes niet aan de kant van het atrium te positioneren (i.v.m. uitzicht). De architect geeft aan dat dit een efficiency-afweging geweest is. Anders indelen gaat ten koste van werkruimte.

De BBC is positief over het ontwerp voor gebouw K. Zij overweegt in het advies naar het Presidium aandacht te besteden aan het ontwerp voor verdieping 4.

Gebouw P, architect: Ramon Rugl

Ingrep P1 – In- en uitgangen

- De BBC is bezorgd of de in- en uitritten in het voorliggende ontwerp vanuit het oogpunt van de bestuurder even overzichtelijk en veilig zijn als de huidige situatie, zowel bovengronds als ondergronds. De architect geeft aan dat er momenteel nog een studie wordt uitgevoerd naar de mogelijkheden voor de in- en uitritten.

Ingrep P3 – Parkeren

- De commissievoorzitter vraagt of er ook oplaadpunten voor elektrische auto's komen. Dat is het geval. Een ander BBC-lid merkt op dat de behoefte aan oplaadpunten zal toenemen, gezien de wetgeving. De architect geeft aan het huidige aantal van twaalf voortkomt uit het Programma van Eisen. Er kan nog voor worden gekozen dit aantal uit te breiden en het blijft ook in de toekomst mogelijk om extra oplaadpunten toe te voegen.
- De commissievoorzitter vraagt of het totale aantal plekken voor fietsen gelijk blijft ten opzichte van het aantal plekken in de huidige fietsenstallingen. Dat wordt nagegaan.
- Omdat de fietsenstalling in de parkeergarage wordt voorzien, verdwijnen de overige fietsenstallingen uit het Tweede Kamer-complex (in gebouw A en H).

Ingrep P4 – Opbouwen Plein

- De BBC spreekt zijn zorgen uit over het overleg met de omgeving aangaande het aangepaste gebruik van de parkeergarage. De programmadirecteur van het RVB antwoordt dat het overleg met de gemeente en de omgeving nog loopt.

Samenvattend heeft de BBC nog veel vragen over het ontwerp voor de parkeergarage.

Gebouw A, architect: Janneke Bierman

Ingrep A1 – VIP entree

- De BBC vindt het ontwerp erg mooi. De commissievoorzitter merkt op dat dit ontwerp er veel representatiever uitziet dan de huidige situatie.

Ingrep A2 – Route Publieksentree – Oude Zaal

- De BBC spreekt haar waardering uit voor het mooie ontwerp.
- Een BBC-lid vraagt of de Oude Zaal in de toekomst tot de (semi)publieke ruimte behoort. De projectleider Renovatie van de Tweede Kamer geeft aan dat dit hetzelfde blijft als nu. Als er een activiteit is, is de Oude Zaal toegankelijk vanuit het publieke gebied. Anders wordt hij afgesloten.
- Een BBC-lid vraagt naar de mogelijke geluidsoverlast voor de aangrenzende kantoren als de Schepelhal publiek gebied wordt. Deze zorg wordt breed gedeeld. Er wordt o.a. op gewezen dat een brede trap uitnodigt om even op te gaan zitten. De architect neemt dit punt mee in de verdere uitwerking. De commissievoorzitter voegt toe dat het materiaalgebruik van invloed kan zijn.

Ingrep A4 – Herstel voormalige trap van Napoleon

- De BBC vindt dit een mooi ontwerp en kan zich goed vinden in het voorstel.

Ingrep A6 – Specifieke functies

- De BBC heeft behoefte aan meer informatie over de nu voorgestelde fitnessruimte. Hoe groot wordt de ruimte? Hoe wordt deze ingericht? Een BBC-lid merkt op dat hij een groot voorstander is van een fitnessruimte, maar dat het dan wel een goede fitnessruimte moet zijn. Anders kan je het beter niet doen, want een te beperkte fitnessruimte zal in de praktijk niet worden gebruikt (net als in hotels vaak het geval is). De BBC onderschrijft dit standpunt. De projectleider renovatie voegt toe dat een goede fitnessruimte wellicht ook toezicht en begeleiding vereist. Een van de leden merkt op dat het ministerie van Financiën ook een mooie fitnessruimte heeft. De architect neemt het advies mee om te kijken bij andere organisaties, bijvoorbeeld het ministerie van Financiën, en zegt toe de ruimte beter in beeld te brengen, ook qua afmetingen.

De BBC is positief over het ontwerp voor gebouw A. Zij overweegt in het advies naar het Presidium aandacht te besteden aan mogelijke geluidsoverlast vanuit de Schepelhal en nut en noodzaak van de fitnessruimte.

Gebouw B, architect: Janneke Bierman

De BBC-leden vinden de voorgestelde ingrepen aan gebouw B mooi, met name het verbeteren van de toegankelijkheid voor mindervaliden. Zij hebben hier geen opmerkingen bij.

5. Rondvraag en sluiting

De directeur Huisvesting van de Tweede Kamer maakt grote complimenten aan het hele ontwerpteam voor het tot stand brengen van dit FVO, ook nog eens op afstand i.v.m. de corona-maatregelen. Hij benadrukt dat het FVO voldoet aan de keuzes die zijn gemaakt in de review van het vorige ontwerp, het Programma van Eisen en de eerder door de BBC gemaakte opmerkingen en de door het Presidium genomen besluiten. Voorts geeft hij aan dat alle onnodige ingrepen eruit zijn gehaald en het ontwerp echt sober en doelmatig is.

Een van de leden vraagt tot slot of hij alle plattegronden mag bekijken. Dat kan. De commissievoorzitter sluit de vergadering en bedankt iedereen voor zijn aanwezigheid.